

PARAGRAAF FINANCIERING

Inleiding

De uitvoering van de financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO).

De Wet FIDO stelt regels voor het financieringsgedrag van decentrale overheden, waarbij het vooral gaat om regels voor het beheersen van financiële risico's en regels voor het beheer van de treasury.

Treasurybeheer

1. Risicobeheer vlottende schuld, kasgeldlimiet

Renterisico's worden beheerst door te voldoen aan de kasgeldlimiet en renterisiconorm. De kasgeldlimiet is een instrument voor beheersing van risico's op korte termijn. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de jaarbegroting en bedraagt 8,5%, ofwel afgerond € 5.300.000. Indien het financieringstekort deze limiet structureel overschrijdt, dient tot consolidatie van deze "vlottende" schuld te worden overgegaan. De gemeente wordt dan verplicht om een vaste geldlening af te sluiten (= consolideren).

2. Risicobeheer vaste schuld, renterisiconorm

Renterisico wordt o.a. gelopen bij herfinanciering van de vaste schuld met nieuwe leningen of bij een renteherziening op basis van de leningsvoorwaarden. Geen renterisico, in de zin van de Wet Fido, wordt gelopen bij het aangaan van nieuwe leningen als financiering van bijvoorbeeld nieuwe activa. De lasten van deze nieuwe leningen worden immers meegenomen in de meerjarenraming bij de kapitaallasten van nieuwe activa. Wanneer het zover komt dat activa met nieuwe vaste schuld gefinancierd moeten gaan worden, moet de opbouw van de leningenportefeuille zodanig zijn dat niet in enig jaar een onevenredig groot deel (meer dan 20%) van de leningen geherfinancierd moet worden.

Het risico van rentewijzigingen kan bij een evenwichtige opbouw gespreid worden over de jaren en verandering van de rente werkt zodoende vertraagd door op de rentelasten in enig jaar.

De toetsing aan de renterisiconorm geeft voor 2017 het volgende beeld:

Nr.	Omschrijving	Bedragen in
		€ 1.000
		2016
1a	renteherziening op vaste schuld (u/g)	0
1b	renteherziening op vaste schuld (o/g)	0
2	netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0
3a	nieuw aan te trekken vaste schuld *	10.000
3b	nieuw te verstrekken lange leningen	0
4	netto nieuw aan te trekken vaste schuld (3a-3b)	10.000
5	te betalen aflossingen	5.320
6	Herfinanciering	5.320
7	Renterisico op vaste schuld (2 en 6)	5.320
8	Begrotingstotaal	62.600
9	vastgesteld percentage	20%
10	Renterisiconorm	12.520
	Toets renterisiconorm	
10	Renterisiconorm	12.520
7	renterisico op vaste schuld	5.320
11	ruimte (+); overschrijding (-)	7.200

*Dit is afhankelijk van de financieringsbehoefte en de voortgang van de projecten

Uit de bovenstaande tabel is af te leiden dat de gemeente Hulst binnen de grenzen van de renterisiconorm opereert. Het aangaan van nieuwe langlopende geldleningen is afhankelijk van het tempo waarin nieuwe investeringen zullen worden gedaan.

3. Financiering en toerekening rente

Voor de uitvoering van de gemeentelijke taken zijn financieringsmiddelen nodig. De financieringspositie van de gemeente Hulst en de daarbij behorende financieringsbehoefte in 2017 is als volgt:

Nr.	Omschrijving	1-1-2017 Bedragen x € 1.000
1	Vaste activa	77.398
	Gefinancierd met:	
2	Reserves (incl. Rekeningsaldo)	19.451
3	Voorzieningen	7.729
4	Geldleningen	33.362
5	Financieringsmiddelen (totaal 2, 3 en 4)	60.542
6	Financieringstekort (1-5)	16.856

(-/- = overschot)

Het financieringstekort is het verschil tussen de totale financieringsbehoefte en de reeds beschikbare financieringsmiddelen. In de begroting 2017 is een gemiddeld rente-omslagpercentage gehanteerd van 1,5% (primitieve begroting 2016: 2,25%).

Bij de berekening van de omslagrente is geen rente meer toegerekend aan de eigen financieringsmiddelen (de algemene, bestemmings- en dekkingsreserves). Ook is daardoor geen rentebate over de eigen financieringsmiddelen meer in de exploitatie opgenomen ter dekking van structurele lasten. Dit heeft tevens tot gevolg dat de kapitaallasten die uit de dekkingsreserves worden gefinancierd niet meer volledig worden onttrokken. Alleen een bedrag ter hoogte van de afschrijvingslasten wordt als dekking uit de desbetreffende dekkingsreserve onttrokken

In het volgende renteschema wordt in het kort de rentetoerekening inzichtelijk gemaakt:

	Renteschema (bedragen x € 1.000)		1-1-2017 Bedragen x € 1.000
a1	Externe rentelasten korte financiering	56	
a2	Externe rentelasten lange financiering	1.036	
b	Externe rentebaten	0	
	Totaal door te berekenen externe rente		1.092
c1	Rente grondexploitatie	113	
c2	Rente projecten	0	
	Verdeeld via grondexploitatie en projecten		-113
	Saldo door te berekenen externe rente		979
d1	Rente over eigen vermogen)	0	
d2	Rente over voorzieningen	0	
	Totaal door te berekenen interne rente		0
	Aan taakvelden toe te rekenen rente		979
e	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente		1.016
f	Renteresultaat op taakveld treasury (-=positief)		-37

(-/- = overschot)

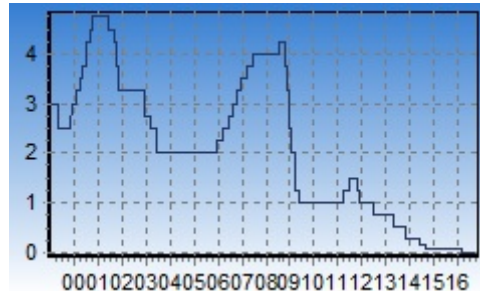
4. Mutaties in leningportefeuille

Op dit moment heeft de gemeente geen leningen die in aanmerking komen voor vervroegde aflossing. Het gewogen gemiddelde rentepercentage over de leningenportefeuille in 2017 bedraagt 2,5%.

Renteontwikkeling

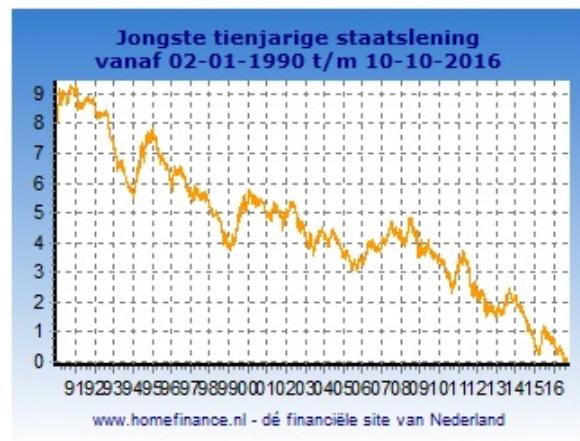
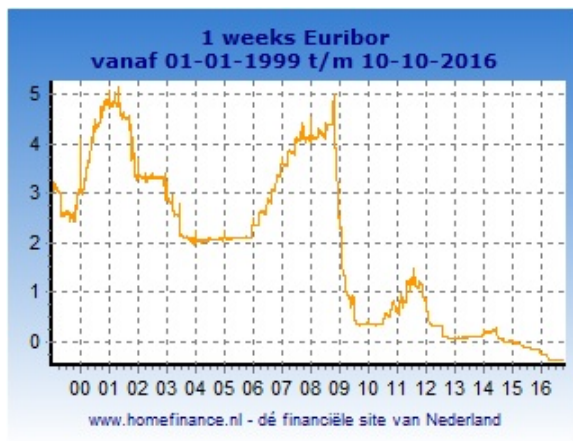
Renteverwachting voor korte rentevaste periodes:

Als er gesproken wordt over de rente van de ECB gaat het meestal om de zogenaamde refirente. De refirente is momenteel 0,000%. De refirente wordt ook wel herfinancieringsrente genoemd. De refirente is de rente die banken moeten betalen aan de ECB wanneer zij geld bij de ECB opnemen. Omdat financiële instellingen deze keuzemogelijkheid hebben, reageert de interbancaire marktrente heel sterk op eventuele renteverhogingen en renteverlagingen van de ECB. De ECB gebruikt de refirente voor het beheersen van de geldmarkt en voor het beheersen van de inflatie. Het verruimende beleid van de ECB leidt tot meer liquiditeit in het financiële stelsel. Daardoor zijn de Euriborrentes (Euro Interbank Offered Rate) verder gedaald (in oktober 2016 net onder nul -0,064). Naar verwachting zullen de korte rentes voorlopig in de buurt van het huidige niveau blijven liggen.

Renteverwachting voor langere rentevaste periodes:

In maart 2015 startte de ECB met haar grote opkoopprogramma van obligaties. Zoals verwacht is de tienjaars rente daardoor flink gedaald en laag gebleven. Naar verwachting blijft de rente ook dit jaar nog laag, maar zal naar verwachting in 2017 iets meer oplopen.

Schatkistbankieren/ Drempelbedrag

In december 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de wijziging van de wet FIDO. Vanaf 15 december 2013 is het verplicht schatkistbankieren van kracht en moeten gemeenten overtollige middelen in de schatkist afstorten. Een belangrijke uitzondering op de hoofdregel dat alle middelen in de schatkist moeten worden aangehouden is het drempelbedrag (0,75% tot een begrotingstotaal van € 500 miljoen, daarbovenop 0,2%) dat buiten de schatkist mag blijven.

Als de overtollige financiën lager zijn dan de drempels hoeft een gemeente niet te gaan schatkistbankieren. Het drempelbedrag voor de gemeente Hulst bedraagt voor het jaar 2017 € 487.000. De overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag worden overgemaakt (automatisch afromen) naar de schatkist.

Aangezien Hulst per saldo een schuldpositie heeft, is het de verwachting dat de gemeente Hulst niet structureel zal schatkistbankieren. De introductie van het verplicht schatkistbankieren heeft dan ook geen financiële gevolgen voor de begroting 2017 en meerjarenramingen van de gemeente Hulst.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF) en EMU-saldo

De wet HOF is per 1 januari 2014 van kracht geworden. De wet vormt de vertaalslag van de normering zoals die door de EU-regeringsleiders in het aangepaste Stabiliteits- en Groeipact is afgesproken en beoogt aan de

gemeenten een inspanningsverplichting op te leggen om te voldoen aan de afgesproken normen voor het EMU-saldo (maximaal tekort van 3% van het BBP). Met de Wet HOF gaat per jaar een macroplafond gelden voor het EMU-tekort van alle gemeenten samen. Er is per gemeente een individuele referentie norm vastgesteld.

De individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo omvat naast het eigen aandeel, ook een aandeel in het EMU-saldo van openbare lichamen (gemeenschappelijke regeling) waarin bijvoorbeeld een gemeente deelneemt.

De VNG geeft ten aanzien van individuele referentiewaarde het volgende advies: "het is de bedoeling dat een gemeente in eerste instantie niets doet met de individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort. kortom: Let bij het opstellen van de gemeentebegroting niet op de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo".

Het EMU-saldo van de gemeente Hulst bedraagt voor het jaar:

2016: -/-€ 2.526.000;

2017: -/-€ 4.579.000;

2018: -/-€ 739.000.

Bij de berekening is ervan uitgegaan, dat de helft van de vastgestelde (2016) en voorgenomen (2017/2018) investeringsbudgetten tot uitgaven leiden in het jaar waarin deze beschikbaar zijn gesteld.